

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **M. S.**, zast. Mgr. Ing. Janem Boučkem, advokátem se sídlem Opatovická 1659/4, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo financí**, se sídlem Letenská 525/15, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 8. 2018, č. j. MF-38169/2016/1603-3/2004, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 4. 6. 2020, č. j. 10 Af 26/2018 - 53,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, odboru dopravních agend, ze dne 6. 10. 2016, č. j. MHMP 1760968/2016. Tím byla žalobci uložena pokuta ve výši 70 000 Kč podle § 16 odst. 4 písm. a) a b) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, za to, že nedodržel jako řidič taxislužby úředně stanovenou cenu za poskytnutí taxislužby a neoznačil své vozidlo cenou za poskytovanou službu.

[2] Městský soud v Praze podanou žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá rozsudek městského soudu kasační stížností, která obsahuje tři kasační námitky.

[4] Stěžovatel v první kasační námitce uvádí, že městský soud neposoudil řádně skutkový stav věci. Dle jeho názoru totiž přehlédl, že cestující nezahajovali kontrolu jako tzv. přizvané osoby podle § 6 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „kontrolní řád“), ale konali *de facto* úkoly před zahájením

kontroly. Ty může nicméně provádět pouze kontrolní orgán podle § 3 kontrolního řádu. Kontrola byla zahájena až předložením pověření ke kontrole podle § 5 odst. 2 písm. a) kontrolního řádu. Také namítá, že závěrům městského soudu nesvědčí ani závěry odborné literatury a judikatury, které v napadeném rozsudku cituje. Zároveň namítá, že využitím těchto osob mu byla upřena práva kontrolované osoby. Důsledkem toho je dle stěžovatele nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů.

[5] V návaznosti na to stěžovatel uvádí druhou kasační námitku, a to nezákonnost provedené kontroly. Tu shledává již v nezákonném postupu při provádění úkonů před zahájením kontroly, jelikož ty nevykonávala kontrolující osoba ale cestující. Takový postup kontrolní řád nezná. Nezákonnost postupu před zahájením kontroly tak založila nezákonnost celé kontroly. Stěžovatel zde odkazuje na judikaturu Ústavního soudu týkající se způsobu opatřování důkazů v trestním řízení.

[6] V poslední, třetí, kasační námitce stěžovatel namítá nezákonnost postupu městského soudu při nenařizení ústního jednání. Městský soud totiž presumoval souhlas s rozhodnutím věci bez jednání podle § 51 odst. 1, věty druhé, zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), ačkoliv podle stěžovatele nemohl být jeho souhlas presumován, když navrhl v žalobě provedení důkazů, což je nutné provést při jednání podle § 77 s. ř. s. Zároveň namítá neprovedení důkazu správním spisem sp. zn. S-MHMP 600685/2016 ODA-TAX.

[7] Žalovaný po shrnutí skutkového základu a argumentů v kasační stížnosti uvádí, že se zcela ztotožňuje s napadeným rozsudkem. Poukazuje na to, že městský soud dospěl k závěru, že cestující byli přizvanými osobami stejně jako v jiných obdobných případech. Jednali totiž za správní orgán a k tomu byli materiálně pověřeni. Městským soudem citovaná judikatura je proto přílehlavá.

[8] Takový postup kontrolující osoby je dle žalovaného v souladu se zákonem, protože odkazuje na judikaturu zdejšího soudu. Cestující plnili po dobu jízdy roli kontrolujících osob. Kontrolor se jízdy nemohl zúčastnit, neboť jich není dostatečné množství a navíc jejich osoby jsou řidičům taxislužby známy.

[9] Třetí námitku považuje žalovaný za účelovou. Podle judikatury nemůže být za nesouhlas s rozhodnutím věci bez jednání považováno pouze navržení důkazů. Zároveň poukazuje na to, že soud není povinen provést všechny důkazy a u výše označeného spisu městský soud odůvodnil, proč k tomuto nepřistoupil.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[10] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 102 a násl. s. ř. s.). Poté přistoupil k přezkumu rozsudku městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil také, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

pokračování

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Nejvyšší správní soud předně poznamenává, že všechny námitky stěžovatele fakticky míří pouze proti nesprávnému právnímu závěru městského soudu (s výjimkou třetí – procesní – námitky) ohledně postavení cestujících.

[13] Ze správního spisu v projednávané věci vyplývá, že pan P. L. a paní K. N. si 22. 2. 2016 objednali vozidlo prostřednictvím aplikace Uber. Pan L. není zaměstnancem Magistrátu hlavního města Prahy (dále jen „magistrát“), o provedení jízdy byl požádán svým strýcem. Paní N. je vůči magistrátu v pracovněprávním vztahu. K sobě byli pro účely kontroly náhodně přiřazeni. Na místě ukončení jízdy pak byl přítomen kontrolní orgán, který prováděl další úkony.

[14] Stěžejní otázkou v projednávaném případě je postavení těchto cestujících v rámci provádění kontroly.

[15] Stejnou situaci v rámci téže kontrolní akce se již Nejvyšší správní soud zabýval. Dovedil přitom, že fyzické osoby provádějící jízdu byly tzv. přizvanými osobami (§ 6 kontrolního řádu). Jízdu přirovnal ke kontrolnímu nákupu, který se pro kontroly podobného typu běžně používá, a který je prvním kontrolním úkonem (tedy součástí kontroly). Kontrola totiž může být zahájena i bez předchozího oznámení přímo kontrolním úkonem, který bezprostředně předchází předložení pověření ke kontrole, je-li takový postup k výkonu kontroly třeba [§ 5 odst. 2 písm. c) kontrolního řádu] – srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2021, č. j. 2 As 344/2019 - 47, odst. [19] až [21], nebo rozsudek ze dne 19. 3. 2021, č. j. 3 As 104/2019 - 37, odst. [33] až [35].

[16] V projednávaném případě přitom kasační soud neshledal důvod se od těchto závěrů odchýlit. Nástup cestujících do vozidla a jimi provedená kontrolní jízda [tj. „kontrolní nákup“ ve smyslu § 8 písm. b) kontrolního řádu] byly v dané věci prvním z kontrolních úkonů ve smyslu § 5 odst. 2 písm. c) kontrolního řádu, provedeným přizvanými osobami. K tomuto závěru správně dospěl i městský soud (bod 62. napadeného rozsudku).

[17] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje i s existencí materiálního pověření k provedení kontrolního úkonu a s přičitatelností jednání magistrátu. I tímto aspektem kontrol se již kasační soud zabýval v dřívější judikatuře, přičemž dospěl k závěru, že dvojici osob sestavil dopravní úřad za účelem provedení kontrolní akce a určil i její obrysy. Šlo o iniciativu magistrátu, jejíž podoba reagovala na zmaření možnosti provedení dalších kontrol ze strany kontrolovaných osob. Kontrolní akce byla v této podobě plánována, řízena a provedena, proto je jako celek přičitatelná magistrátu (srov. citovaný rozsudek NSS č. j. 2 As 344/2019 - 47, odst. [19]). Úvaha o existenci materiálního pověření je tedy taktéž správná.

[18] Dále je nutné uvést, že pověřením přizvané osoby nedochází k jakékoli atrakci („privatizování“) pravomocí kontrolního orgánu, jak tvrdí stěžovatel. Přizvaná osoba ostatně vyjma faktického provedení jízdy (jak tomu bylo i ve věci nyní projednávané) žádné další kontrolní činnosti nevykonává a do práv kontrolované osoby nikterak nezasahuje. Zároveň jí ani nejsou upírána práva. Obsah záznamu z kontrolní jízdy může být rozporován podáním námitek. Za situace, kdy je přizvaná osoba následně v rámci

řízení vedeného ve věci spáchání správního deliktu vyslechnuta jako svědek, má kontrolovaná osoba možnost uplatňovat veškerá procesní práva, která jsou s prováděním tohoto důkazu spojena, tj. zejména právo být účastna výslechu, právo klást svědkovi otázky a právo vyjádřit se k jeho výpovědi (srov. výše citovaný rozsudek č. j. 2 As 344/2019 - 47, odst. [20]).

[19] Stěžovatel tak nemá pravdu, pokud tvrdí, že u cestujících šlo o postup dle § 3 kontrolního řádu (úkony předcházející kontrole). Z výše podaného jasně vyplývá, že kontrola byla zahájena provedením „kontrolního nákupu“ tzv. přizvanými osobami, což je zcela v souladu se zákonem a judikaturou zdejšího soudu.

[20] Nedůvodný je i poukaz stěžovatele na nepřiléhavost rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 11. 2005, č. j. 2 Afs 104/2005 – 81, a ze dne 11. 8. 2010, č. j. 2 As 60/2010 – 113, z důvodu jejich vztahu ke staré, nyní již neúčinné, právní úpravě. Relevance právních závěrů v těchto rozsudcích i za nové právní úpravy ohledně možné podjatosti a nevěrohodnosti přizvaných osob kasační soud aproboval i ve vztahu ke kontrolnímu řádu (citovaný rozsudek č. j. 2 As 344/2019 - 47, odst. [23]; rozsudek ze dne 27. 7. 2021, č. j. 3 As 150/2021 - 59, odst. [28]). V rozsudku ze dne 18. 7. 2018, č. j. 10 As 162/2018 - 30, pak k tomu výslovně uvedl, že „*byť to bylo ve vztahu k jiné zákonné úpravě, poselství tohoto logického názoru zůstává zachováno i v nynější situaci, kdy se na činnost veřejné zprávy vztahuje kontrolní řád z roku 2012*“ (odst. [15] citovaného rozsudku).

[21] Ostatní námitky stěžovatele (s výjimkou námitky procesního pochybení městského soudu) navazují na jeho názor, že cestující jednali před zahájením kontroly a činili úkony předcházející kontrole podle § 3 kontrolního řádu. Jelikož ovšem tomuto závěru Nejvyšší správní soud nepřisvědčil, není nutné se s nimi vypořádat, protože byly vyvráceny již tím, že cestující jednali jako přizvané osoby podle § 6 kontrolního řádu.

[22] U třetí kasační námitky se Nejvyšší správní soud zcela ztotožňuje s poukazem žalovaného na usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 2. 2016, č. j. 7 As 93/2014 - 48. Z něj vyplývá, že „*navrhne-li účastník v řízení o žalobě provedení důkazů před správním soudem dle § 71 odst. 1 písm. e) s. ř. s., nelze takový návrh považovat za nesouhlas s rozhodnutím bez jednání ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s.*“ (odst. [26]). Městský soud tak, jelikož se stěžovatel nevyjádřil k rozhodnutí věci bez jednání, mohl presumovat jeho souhlas v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.

[23] K neprovedení důkazů kasační soud poukazuje na § 52 odst. 1 s. ř. s., podle kterého „*soud rozhodne, které z navržených důkazů provede [...]*“. Zároveň však platí, že pokud soud důkaznímu návrhu nevyhoví, musí takový postup přesvědčivě odůvodnit. Neakceptovat navržený důkaz je možné pouze jeho nerelevantností k předmětu řízení, nezpůsobilostí potvrdit nebo vyvrátit tvrzenou skutečnost nebo pro nadbytečnost (srov. rozsudek ze dne 8. 12. 2020, č. j. 2 As 243/2020 - 26, odst. [12] a judikaturu tam citovanou). Zde se kasační soud taktéž ztotožňuje se žalovaným a konstatuje, že městský soud přesvědčivě odůvodnil nerelevantnost důkazu pro toto řízení (bod 23. napadeného rozsudku).

IV. Závěr a náklady řízení

pokračování

[24] Nejvyšší správní soud kasačním námitkám nepřisvědčil a neshledal ani vadu, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti, kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s.

[25] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení, žalovanému nevznikly náklady nad rámec úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. prosince 2021

JUDr. Radan Malík
předseda senátu